

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16 16 беттің 1 беті
Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		

Силлабус

«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология» кафедрасы «Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус) 7M10144 «Медицина» Білім беру бағдарламасы

1.	Пән туралы жалпы мағлұмат		
1.1	Пән коды: M-DZOAQA	1.6	Оқу жылы: 2023-2024
1.2	Пәннің атауы: «Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы»	1.7	Курс: 1
1.3	Реквизитке дейінгі:	1.8	Семестр: 2
1.4	Реквизиттен кейінгі: «Тиісті клиникалық тәжірибе»	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 5
1.5	Цикл: БП	1.10	Компонент: ТК
2.	Пәннің сипаттамасы		
<p>Дәрілердің өзара әрекеттесу және өзара алмастырылуға арналған негізгі тәсілдер келесі бағыттарды қамтиды: Дәлелді медицина тұрғысынан дәрілік заттарды ұтымды үйлестіруді таңдау. Қажет емес препараттардың комбинациясын диагностикалау және тағайындауды түзету. Полипрагмазиямен күрес. Түпнұсқалық және дженерикалық дәрілік құралдарды салыстырмалы талдау. Дәрілік заттарды оңтайлы таңдау және ауыстыру. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесу және өзара алмастыруын зерттеуі жанама реакцияларды төмендету және оңтайлы фармакотерапияны таңдау арқылы медициналық көмектің сапасын жақсартуға мүмкіндік береді.</p>			
3.	Жиынтық бағалау түрі		
3.1	Тестілеу	3.5	Курстық
3.2	✓ Жазбаша	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Басқа (көрсету)
3.4	Жоба		
4.	Пәннің мақсаттары		
<p>Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, әр түрлі аурулардың тиімді фармакотерапиясын жүргізуді үйрету.</p>			
5.	Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің ОН)		
1ОН	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын анықтай алады. Ішкі ағзалар ауруларында дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын көрсете алады.		
2ОН	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын салыстыра алады. Ішкі ағзалар ауруларында дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын болжай алады.		

3ОН	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесуінен пайда болған нәтижені ажырата алады.					
4ОН	Дәйектемелерді тұжырымдайды, дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін бағалайды					
5ОН	Дәрілік заттардың өзара әсерін талдай және түсіндіре алады.					
6ОН	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, негізгі симптомдық кешендерді емдеу үшін қолданылатын еркінді түрінде ең тиімді және қауіпсіз препараттарды таңдайды					
5.1	Пәннің ОН	Пәнді оқыту нәтижелерімен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері				
	1ОН 2ОН 3ОН 4 ОН	ОН3	Медицина саласындағы зерттеу, кәсіби және педагогикалық қызметте қолданбалы сипаттағы жаңа білім мен дағдыларды алуға қабілетті			
	5 ОН 6 ОН	ОН5	Өзінің біліктілігі шеңберінде медицина саласын дамыту және жаңа тәсілдерді енгізу үшін ғылыми ақпаратты пайдаланады			
6.	Пән туралы толық ақпарат					
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория): Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы, Аль-Фараби алаңы 1, 4-ші қабат аудитория № 401,402,403. Телефон (АТС) 40-82-06, ішкі 227					
6.2	Сағаттарының саны	Дәріс	Тәжір. сабақ	Зерт.сабақ	МӨЖ	ОМӨЖ
		-	50	-	70	30
7.	Оқытушылар туралы мәліметтер					
№	Т.А.Ж.	Дәрежесі және лауазымы	Электрондық адресі	Ғылыми қызығушылықтары және т. б..	Жетістіктері	
1	Орманов Намазбай Жаппарович	профессор, медицина ғылымдарының докторы	ormanov48@mail.ru	Әлеуметтік маңызды аурулардың емі және алдын алуы үшін арналған фитопрепараттарды өндеу және енгізу	100-ден астам ғылыми мақалалар мен жарияланымдардың авторы. Магистрлік және докторлық диссертациялардың жетекшісі. Профессор 10-нан астам ғылым кандидаттары мен докторларын дайындады	
8.	Тақырыптық жоспар					
Апта/ күн	Тақырып атауы	Пәннің қысқаша мазмұны		Пәннің ОН	Сағат саны	Оқыту технологиясының формасы / әдістері
						Бағалау әдістері/ формалары

1	Тәжірибелік сабақ. Қосарланған ДЗ оңтайлы әдістемесі. Дәрілердің өзара алмастыруы	Қосарланған ДЗ фармакокинетикалық, фармакодинамикалық, ағза жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік өзара әсерлесуінің фармакокинетикалық аспектілері. Оригиналды дәрілік құрал. Биотехнологиялық дәрілік құралдар. Биоаналогтік дәрілік құрал (биоаналог). Дәрілілердің өзара алмасуы: дженериктер және биосимилярлар. Өзара алмастырылудың түсінік тұжырымдамасы. Ғылыми сараптаманың рөлі. Өзара алмастырылудың қағидалары.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. ДЗ өзара әсерлесу заңдылықтар аспектілері.	Эквиваленттілігін ескере отырып, қайта өндірілген және түп нұсқалық препараттармен фармакотерапияның экономикалық аспектілері. Мемлекеттің сатып алуларға өзара алмастырудың әсері.	ОН 5,6	2/3	Презентация қорғау	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
2	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттардың фармакокинетикалық өзара әсерлесуі	Сіңірілу кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі. Таралу кезіндегі дәрілік Заттардың өзара әрекеттестігі. Биотрансформация кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттестігі. Шығарылу кезіндегі дәрілік заттар. Синергизмдік фармакодинамикалық өзара әсерлесуі. Антагонисттік фармакодинамикалық өзара әсерлесуі. Тура фармакодинамикалық өзара әсерлесуі. Спецификалық молекуланы сана деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Транспорттық медиаторлық жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Фармакокинетика мен фармакодинамиканың өзара байланыстары.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау	Кері байланыс
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Дәрілік заттардың фармакокинетикалық өзара әсерлесуі	Дәрілік заттардың ықтимал фармакокинетикалық өзара әрекеттесулерін зерттеу. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесу түрін анықтау үшін интернет-ресурстарда жұмыс істеу https://www.vidal.ru/drugs/interaction https://reference.medscape.com/drug-	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру

		interactionchecker https://www.drugs.com/drug_interactions.html https://www.hep-druginteractions.org/ және т.б.				
3	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттардың фармакодинамикалық өзара әсерлесуі	Қосалқы (тура емес) фармакодинамикалық өзара әсерлесуі.Эффекторлық жасушалар деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Эффекторлық органдар деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Эффекторлық функционалдық жүйелердеңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың фармакодинамикасын бағалау әдістеріне қойылатын негізгі талаптар. Фармакокинетика мен фармакодинамиканың өзара байланыстары.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау	Кері байланыс
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Дәрілік заттардың фармакодинамикалық өзара әсерлесуі	Дәрілік заттардың ықтимал фармакодинамикалық өзара әрекеттесулерін зерттеу. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесу түрін анықтау үшін интернет-ресурстарда жұмыс істеу	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
4	Тәжірибелік сабақ. Жүктілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі.	Жүктіліктің критикалық кезеңі (жүктілік кезінде коданылатын дәрілік құралдардың категориялары). Жүктілік кезіндегі дәрілердің фармакокинетикалық ерекшеліктері. Жүктілік кезінде қолдануға болмайтын немесе өтесактықпен қолданатын дәрілердің тізімі.	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризi бойынша дәрілік заттарды талдау	Ауызша сұрау
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Бүйрек және бауыр жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі.	Бүйрек жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі. Бауыр жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
5	Тәжірибелік сабақ. Антибактериальдік құралдардың өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Антибактериальдік құралдардың (пенициллиндердің, цефалоспориндердің, карбопенемдердің, макролидтердің,) өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризi бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback

	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Антибактериальдік құралдардың өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Антибактериальдік құралдардың (гликопептидтердің, аминогликозидтердің, тетрациклиндердің, амфениколдардың, хинолондардың, нитроимидозолдардың, нитрофурандардың, фосфон қышқыл туындыларының) өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
6	Тәжірибелік сабақ. Вирустарға және саңырауқұлақтарға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Вирустарға (герпеске, цитомегаловирусқа, гриппке, кең спектрлі белсенділігі бар) және Саңырауқұлақтарға қарсы (полиендік, азолдар, аллиаминдер, басқа химиялық топтар) препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Туберкулезге қарсы дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Туберкулезге қарсы негізгі дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі. Туберкулезге қарсы резервтегі препараттардың басқа дәрілермен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
7	Тәжірибелік сабақ. Химиотерапиялық дәрілік заттардың өзара әсерлесуі	Химиотерапиялық дәрілік заттардың өзара әсерлесуі. Химиотерапиялық дәрілерді қолданудағы негізгі қағидалар.	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Қатерлі ісік ауруларында қолданылатын цитотоксикалық препараттардың өзара әсерлесуі.	Цитотоксикалық препараттардың өзара әсерлесуі. Цитотоксикалық препараттардың таргетті және гормоналды препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
8	Тәжірибелік сабақ. Жүрек-қантамыр жүйесіне әсер ететін препараттардың басқа дәрілік құралдармен	Жүрек-қантамыр препараттардың (нитраттардың, кальций блокаторлардың, β-адрено-блокаторлардың, АПФ ингибиторлардың, фосфодиэстеразаның ингибиторлардың және	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback

	өзара әсерлесуі.	т.б өзара әсерлесуі				
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Антиаритмиялық препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Антиаритмиялық препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесу түрін анықтау үшін интернет-ресурстарда жұмыс істеу	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
9	Тәжірибелік сабақ. Антиагреганттық және антикоагулянттық әсері бар препараттар басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Антиагреганттық және антикоагулянттық әсері бар препараттар басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесу түрін анықтау үшін интернет-ресурстарда жұмыс істеу	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Аралық бақылау	Қорытындылау	ОН 1,2,3,4,5	2/3	Тестілеу, ситуациялық сұрақ	Тестілеу, ауызша жауап беру
10	Тәжірибелік сабақ. Өкпе және бронх ауруларында қолданылатын препараттардың өзара әсерлесуі.	Өкпе және бронх ауруларында қолданылатын препараттардың (микробтарға қарсы препараттар, стероидты препараттар мен β2-адреномиметиктерді, метилксантиндерді, м-холиноблокаторларды, жасуша мембранасының тұрақтандырғыштары, қақырық түсіретін, муколитиктерді, жөтелге қарсы препараттармен басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Тыныс алу мүшелердің инфекциялық-қабыну процесстерде қолданылатын препараттар басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	Тыныс алу мүшелердің инфекциялық-қабыну процесстерде қолданылатын препараттар басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру

11	Тәжірибелік сабақ. Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың (протон помпасы ингибиторларының, антацидтердің, H ₂ -гистаминоблокаторлардың және гастропротективтік препараттардың) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсерететін препараттардың (протон помпасы ингибиторларының, антацидтердің, H ₂ -гистаминоблокаторлардың және гастропротективтік препараттардың) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
12	Тәжірибелік сабақ. Диуретиктердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Тиазидті диуретиктердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі. Калий сақтаушы диуретиктердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Бүйрек жетіспеушілігінде дәрілерді басқа дәрілермен бірге қолдану кезіндегі өзара әсерлесуінің ерекшеліктері	Бүйрек жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
13	Тәжірибелік сабақ. Қабынуға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	Стероидты және стероидты емес қабынуға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Иммуносупрессорлық дәрілік заттардың басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Жасушалық және гуморалды иммуносупрессорлық әсер ететін препараттардың өзара және басқа препараттармен әсерлесуі.	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
14	Тәжірибелік сабақ. Аллергияға қарсы	Стероидты препараттар, H ₁ -гистаминоблокатор, лейкотриен рецепторлар блокаторлар,	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі	Кері байланыс Feedback

	препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	моноклоналды антиденелердың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.			бойынша дәрілік заттарды талдау	
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Аллергияға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	Стероидты қабынуға мен Н ₁ -гистаминоблокатордың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	2/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
15	Тәжірибелік сабақ. Психотропты құралдардың басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Психотропты құралдардың (антидепрессант-тар, литий препараттары, нейролептиктер, анксиолитиктер, ұйықтататын) басқадәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Қояншыққа, тырысуға, және паркинсон, Альцгеймер ауруларына қарсы дәрілердің басқадәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Қояншыққа, тырысуға, және паркинсон, Альцгеймер ауруларына қарсы дәрілердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	1/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
16	Тәжірибелік сабақ. Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің (инсулин, сульфонилмочевина, бигуанидтер және т.б., антитиреоидты гормондар және қалқанша безінің гормондары) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Эндокриндік ауруларда қолданылатын стероидты гормондардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	1/3	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
17	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттардың темекі, этанол, алкогольмен өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуінің қауіпті факторлар.	Дәрілік заттардың темекі, этанол, алкогольмен өзара әрекеттесуінің қауіпті факторлар. Қосалқыаурулар. Полипрагмазия. Дәрілік заттардыңтерапевтикалық әсері. Фармакогенетикалық факторлар.	ОН 2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback

	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Аралық бақылау	Қорытындылау	ОН 1,2,3,4,5, 6	1/5	Тестілеу, ситуациялық сұрақ	Тестілеу, ауызша жауап беру
	ОМӨЖ. МӨЖ Қорытынды бақылауды дайындау және жүргізу			40		
	Пәннің жалпы сағат саны			150		
9.	Оқыту әдістері мен бағалау түрлері					
9.1	Тәжірибелік сабақ	Тәжірибелік сабақтар шағын топтарда жұмыс. Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау				
9.1	Тәжірибелік сабақ	Шағын топтарда жұмыс істеу мақалаларды сыни талдау				
9.2	МӨЖ/ОМӨЖ	Ситуациялық тапсырмалар. Шолу. Кохран кітапханасымен жұмыс. Medscape. Scopus. PubMed базаларымен жұмыс. Презентация				
9.3	Аралық бақылау	Эссе, тестілеу, ауызша сұрау.				
10.	Бағалау критерийлері					
10.1	Оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері					
ОН 1	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын анықтай алады. Ішкі ағзалар ауруларында дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын көрсете алады.	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін анықтай алмайды	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін анықтауда қателіктер жібереді	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесу деңгейін анықтау кезінде дәлсіздіктерге жол береді	Дәрілік заттардың ықтимал өзара әрекеттесуін өмірлік қауіпті, қауіпсіз және т. б. деңгейде анықтау бойынша білім мен дағдыларды көрсетеді. дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін анықтау, сипаттау бойынша ресурстарда еркін жұмыс істей алады	
ОН 2	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын салыстыра алады. Ішкі ағзалар ауруларында дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын болжай алады.	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін болжау және салыстыру кезінде елеулі қателіктер жібереді	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін болжау және салыстыру кезінде қателіктер жібереді	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін болжау және салыстыру кезінде қиындықтар туындайды	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижесінде мүмкін болатын құбылыстарды салыстырады. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесулерді болжай алады	

ОН 3	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесуінен пайда болған нәтижені ажырата алады.	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін анықтай алмайды	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін анықтау кезінде қателіктер жібереді	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін тіркейді	Дәрілік өзара әрекеттесулердің нәтижелерін тіркейді, талдайды
ОН 4	Дәйектемелерді тұжырымдайды, дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін бағалайды	Дәрілік өзара әрекеттесу туралы ақпаратқа бағдарланбайды	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін түсіндіруде және олардың негіздемесінде қателіктер жібереді	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі туралы ақпарат жинауға, шешім қабылдаумен сандық талдау жүргізуге қабілетті	Ақпаратты іздеуді және түсіндіруді жүргізеді, дәрілік өзара әрекеттесулердің даму тәуекелдерін анықтайды. Дәрілік өзара әрекеттесудің даму қаупін азайтуға қабілетті
ОН 5	Дәрілік заттардың өзара әсерін талдай және түсіндіре алады.	Дәрілік өзара әрекеттесулерге талдау жасай алмайды	Дәрілік өзара әрекеттесулерді талдау кезінде қателіктер жібереді	Дәрілік өзара әрекеттесулерді талдауда қиындықтарға тап болады	Дәрілік өзара әрекеттесулерді талдайды, дәрілік терапия тактикасының қажеттілігін дәлелдейді
ОН 6	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, негізгі симптомдық кешендерді емдеу үшін қолданылатын еркінді түрінде ең тиімді және қауіпсіз препараттарды таңдайды	Дәрілік өзара әрекеттесулер туындаған жағдайда дәрілік заттарды ауыстыруды ұсынбайды	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі туындаған жағдайда дәрілік заттарды ауыстыру кезінде қателіктер жібереді	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі туындаған жағдайда дәрілік заттарды ауыстыру кезінде қиындықтарға тап болады	Дәрілік өзара әрекеттесу пайда болған кезде дәрілік заттарды неғұрлым тиімді ауыстыруды ұсынады

10.2 Оқыту әдістері мен технологияларын бағалау критерийлері

Практикалық сабаққа арналған тексеру парағы

Тексеру парақшасы					
Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, талдауды тағайындау (Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау, ұсыныстар)					
№ п/п	Критерийлер бағалаулар	Деңгей			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Өзара әрекеттесу мүмкін болатын препараттарды тағайындау кезінде анықталған	100	75	50	0

2	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесу түрін анықтады	100	75	50	0
3	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесу механизмін көрсетті	100	75	50	0
4	Ықтимал болжамдар/өзара әрекеттесу нәтижелерін көрсетті	100	75	50	0
5	Зерттеу әдістерін таңдауды негіздеді	100	75	50	0
6	Емдеу жоспарын түзету бойынша тұжырымдалған ұсыныстар взаимодействия лекарственных средств	100	75	50	0

МӨЖ-ге арналған тексеру парағы

Тексеру парақшасы Мақала талқылау

Критерий	Балл								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тақырыпты / мақаланы таңдау (мысалы, қазіргі, ғылыми немесе клиникалық құндылығы, жаңа, даулы)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Негізгі ақпарат және тақырыпты меңгеру (мысалы, мақаланы түсіну үшін тиісті фон беріледі; материалды анық меңгеру)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Зерттеу нәтижелерін түсіндіру мүмкіндігі (мысалы, дәл, анық және қысқаша түсініктемелер беру)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Зерттеу нәтижелерін талдау мүмкіндігі (мысалы, авторлардың пікірлерін үстірт қараудың орнына мақалаға барабар терең шолуды қамтамасыз ету)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Слайдтардың анықтығы мен көрсетілімі (мысалы, шамадан тыс мәтінді, көп сөзді және ретсіздікті болдырмау) Әр слайд үшін берілген ақпараттық тақырыптар)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сандар мен графиктерді қолдану (мысалы, түсінуге оңай, дұрыс пайдаланылған жапсырма(лар) анық және қысқа)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Слайд стилі (мысалы, PowerPoint құралдарын пайдалану). Слайдтар эстетикалық тартымды, жапсырмалар дұрыс пайдаланылған, анық және қысқа.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сөйлеу (мысалы, жеткілікті дыбыс, жылдамдық, интонацияны тиімді пайдалану, үзіліс)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сыртқы түрі, сөйлеу мәнері (ым-ишара әсерлі, бірақ шамадан тыс емес, көзбен байланыс орнату, аудитория алдындағы поза, подиумды пайдалану)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Әсер ету қабілеті (мысалы, презентация тегіс, тәжірибе сезіледі. Әзіл орынды қолданылды ма? Сенімділік көрсету.	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Feedback

1	Жауап беру кезінде магистрант рұқсат бермеген жағдайда белгілеңіз кез келген қателер немесе дәлсіздіктер. Теорияларға, концепцияларға бағдарланған және оқытылатын пән бойынша бағыт-бағдар беріп, оларға сыни баға береді бағалау, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін пайдаланады.	90-100
2	Жауап беру кезінде магистрант рұқсат бермеген жағдайда белгілеңіз жауапта өрескел қателер, шамалы дәлсіздіктер немесе іргелі қателерді студенттің өзі түзете алды мұғалімнің көмегімен бағдарламалық материалды жүйелеу.	70-89
3	Жауап кезінде магистрант рұқсат етсе қойылады тек оқу-тәрбиемен ғана шектелген дәлсіздіктер мен принципсіз қателер	50-69

	мұғалім көрсеткен әдебиет, тәжірибелі материалды ұйымдастырудағы қиындықтар	
4	Жауап кезінде магистрант рұқсат етсе қойылады іргелі қателер, тақырып бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс істемеді дәрістер; пәннің ғылыми терминологиясын қолдануды білмейді, өрескел стилистикалық және логикалық қателермен жауап береді.	0-50

Аралық аттестатау (жазбаша)

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
Білім алушы барлық қойылған сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне (өте жақсы) сәйкес толық жауап берді	4,0	95-100	Өте жақсы
Білім алушы барлық қойылған сұрақтар мен тапсырмаларға толық жауап берді	3,67	90-94	
Білім алушы берілген сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне (жақсы) сәйкес кішігірім қателіктер (1-2) жібере отырып жауап берді	3,33	85-89	Жақсы
	3,0	80-84	
Білім алушы берілген сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне сәйкес кішігірім қателіктер (3 және одан да көп) жібере отырып жауап берді	2,67	75-79	
	2,33	70-74	
Білім алушы пәннің мазмұнына сәйкес келмейтін елеулі қателіктер жібереді	2,0	65-69	
	1,67	60-64	
	1,33	55-59	
Білім алушы оқу нәтижесіне (қанағаттанарлықсыз) сәйкес елеулі қателіктер жібереді	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
	0,5	25-49	

Білімді бағалаудың көпбалалы жүйесі

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	

D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

11. Оқу ресурстары

Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақ онымен шектелмейді: мәліметтер базасы, анимациялық симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электронды анықтамалық материалдар (мысалы: видео, аудио, дайджест)

1. ОҚМА Репозиторийі <http://lib.ukma.kz/repository/>
2. Республикалық жоғары оқу орындары аралық электрондық кітапхана <http://rmebrk.kz/4>. «Аknurpress» сандық кітапхана <https://aknurpress.kz/login>
5. «Заң» нормативтік-құқықтық актілер базасы <https://zan.kz/ru>
6. «Параграф Медицина» ақпараттық жүйесі [https://online.zakon.kz/Medicine/7.Thomson Reuters \(Web of science\) www.webofknowledge.com](https://online.zakon.kz/Medicine/7.ThomsonReuters(Web%20of%20science)%20www.webofknowledge.com)
8. Science Direct <http://www.sciencedirect.com/>
9. Scopus <https://www.scopus.com/>

Электрондық оқулықтар

1. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2 [Текст] : учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы : Эверо, 2016. - 288 с.
2. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер-класс [Электронный ресурс] : учебник. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Национальное научно-практическое общество скорой медицинской помощи и кафедра клинической фармакологии МГМСУ [Электронный ресурс] : фармакотерапия неотложных состояний в кардиологии. Обучающая программа. - Электрон. текстовые дан. (662 МБ). - [Б. м. : б. и.]. - 1 эл. опт. диск (CD-ROM).
5. Эндокринология [Электронный ресурс] : оқулық / И. И. Дедов, Г. А. Мельниченко, В. В. Фадеев ; қаз. тіл. ауд. А. Т. Алипова. - 2-бас., өңд. толық. - Электрон. текстовые дан. (1,42 МБ). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 400 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
6. Ішкі аурулар. Эндокринология модулі [Электронный ресурс] : оқулық = Внутренние болезни. Модуль эндокринология : учебник / ред. Р. С. Досмагамбетова. - Электрон. текстовые дан. (49,4 МБ). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 248 бет. эл. опт. диск (CD-ROM). - ISBN 978-5-4235-0217-1 : 14049.28 Тг.
7. Эндокринология Лавин Н. , 2000 <https://aknurpress.kz/login>.
Спортивная эндокринология Речкалов, А.В., Пшеничникова, О.Л. , 2007 <https://aknurpress.kz/login>.
Практикум по эндокринологии Янголенко В.В. , 2007 <https://aknurpress.kz/login>.
Неотложные состояния в эндокринологии

8. Алексеев С.Н. , 2015 <https://aknurpress.kz/login>.
Диагностика и терапия эндокринных болезней животных
9. Бабкина Т.Н., Ленкова Н.В. , 2019 <https://aknurpress.kz/login>.
Эндокринді жүйенің жиі кездесетін ауруларының заманауи диагностикасы Бекмурзаева Э.К., Сметова Р.А., Сейдалиева Ф.М., Абдукаримова Ж.М., Жиен А.К. , 2019 <https://aknurpress.kz/login>.
Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст] : учебник / М. Д. Гаевый, Л. М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М. : ООО "Издательство "Кно Рус", 2016. - 381 с. <http://elib.kaznu.kz>
10. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru> □ Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>

Арнайы
бағдарламалар

Интернет-ресурстар
<https://www.vidal.ru/drugs/interaction>
<https://reference.medscape.com/drug-interactionchecker>
https://www.drugs.com/drug_interactions.html
<https://www.hep-druginteractions.org/> және т.б.

Журналдар
(электронды
журналдар)

ОҚМА кітапханасының электронды ресурстары <https://lib.ukma.kz>
«Медицина» журналы <http://www.medzdrav.kz/>
«Терапевтический архив» журналы <http://www.mediasphera.ru/journals/terapevt/>
«Кардиология» журналы <https://lib.ossn.ru/journals/CARDIO/>

Әдебиет

Негізгі әдебиеттер

1. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2 [Текст] : учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы : Эверо, 2016. - 288 с.
2. Бүйрек ауруларының фармакотерапиясы [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б]. - ; ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015.
3. Құлмағамбетов, И. Р. Клиникалық фармакология. II-бөлім:оқу құралы. - Алматы :Эверо, 2014. - 392 бет

Қосымша әдебиеттер

1. Петров В.И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике: мастер- класс: учебник/ В.И. Петров.- ; Рек. ГОУ ДПО «Российская мед. акад. последипломного образования». – М.: ГЭОТАР- Медиа, 2011. – 880 с.:ил.
- Моисеев, В. С. Внутренние болезни с основами доказательной медицины и клинической фармакологией : рук.для врачей. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 832 с
- Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқуқұралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.

Ағылшын тілінде

1. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. 1.] : McGraw-Hilleducation, 2018.-1250 p.
2. Goodman and Gilman'sA.The Pharmacological Basis of Therapeutics[Text]: textbook/ Goodman&Gilman'sA.;editorL. L. Brunton . -13 nd ed. -New York:McGraw-Hill Education,2018.-1419 p.

12. Пән саясаты

1. Сабақтың барлық түрлерін дәлелсіз себептермен жіберіп алмау.
 2. Белсенді практикалық сабақтарда болу.
 3. Командада жұмыс істей білу.
 4. МӨЖ кесте бойынша орындау.
 5. Ғылыми жұмысқа қатысу.
 6. Аудиторияда қауіпсіздік техникасын сақтау.
 7. Жұмыс орнын таза ұстау.
 8. ОМӨЖ уақытында тапсырмағаны үшін және ОМӨЖ-ді дәлелсіз себептермен өткізіп жібергенде айыппұл балдары енгізіледі-МӨЖ тапсыру нәтижесінен 2 балл алынады. Ресімдеуге қойылатын талаптар сақталмаған жағдайда баға 0,5 балға төмендетіледі.
- Магистрант рейтингінің қорытынды бағасы ағымдағы үлгерім үшін 60% - дан (зертханалық және практикалық сабақтар, МӨӨЖ, МӨЖ) және емтихандағы қорытынды бағаның 40% - дан тұрады.

13. Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат

Магистранттың жазбаша, емтиханға жауап беру кезінде, зерттеу барысында, өз ұстанымын білдіруде, оқытушылармен, магистранттармен және әкімшілікпен қарым-қатынаста адалдығын білдіру, академиялық адалдық принциптерімен мәдениетінің маңыздылығын түсіну.

Қорытынды баға (100%) = жіберу рейтингі (60%) + қорытынды бақылау (40%)

Жіберу рейтингі (60%) = межелік бақылаулардың орташа бағасы (20%) + ағымдық бақылаудың орташа бағасы (40%)

Аралық бақылаулардың орташа бағасы = аралық бақылау1 + аралық бақылау2

Ағымдағы бақылаудың орташа бағасы = МӨЖ бойынша орташа бағаны есепке ала отырып

ағымдағы бағалардың орта арифметикалық сомасы

Қорытынды баға (100%) = АБор x 0,2 + Ағ ор x 0,4 + ҚР x 0,4

АБор-аралық бақылаудың орташа бағасы

Ағ ор - ағымдағы бақылаудың орташа бағасы

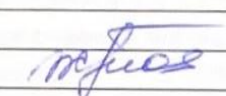

ҚР- қорытынды бақылау бағасы

Магистранттың оқу пәнін меңгеру деңгейі халықаралық практикада қабылданған сандық

эквиваленті бар тілген жүйеге (оң бағалар, кему шамасына қарай "А"-дан "D" - ге дейін

және "қанағаттанарлықсыз" - "FX", "F") және дәстүрлі жүйе бойынша бағаларға сәйкес келетін

100 балдық шкала бойынша бағаланады.

14 Бекіту және қайта қарау			
Кафедра бекітілген күні	Хаттама № 10 15.05.2023	Кафедра меңгерушісі, Т.А.Ж.	Қолы
		Токсанбаева Ж.С.	
ББҚ мақұлданған күні	Хаттама № 11 05.06.2023	ББҚ төрағасының Т.А.Ж.	Қолы
		Садықова А.Ш.	

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044-41/16

Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)

16 беттің 16 беті
